

RÄDDNINGSKOSTNADSNÄMNDEN

UTLÅTANDE

1 (3)

Nr 31/2002

Sekreterare Siv Ann Andermyr

Malmö Brandkår ./.

Länsförsäkringar Skåne

Kostnader för arbete utfört av entreprenör under räddningstjänstskede

Malmö Brandkår har hemställt om räddningskostnadsnämndens utlåtande över huruvida kostnad för entreprenör, som anlitas för lämpning av brinnande gummimassor i hamnbassäng, är att hänföra till räddningstjänst eller ej.

Den 22 september 2001 utbröt en omfattande brand inom gummiåtervinningsföretaget Däckrec AB:s anläggning i Malmö. I industribyggnaden samt på tomten förvarades såväl gummidäck som stora upplag av gummiflis till en uppskattad mängd av cirka 40.000-60.000 kubikmeter motsvarande 20.000-30.000 ton gummi.

Den kommunala räddningstjänsten (Malmö Brandkår) larmades vid 11-tiden på förmiddagen och vid styrkornas framkomst brann det kraftigt i huvudbyggnaden. På grund av tryckkärlsexplosioner (acetylen) samt det intensiva brandförloppet tvingades räddningstjänsten genomföra en passiv insats med inriktning på begränsning och skydd mot brandspridning under hela första dygnet. Vatten användes endast i begränsningssyfte för att minimera kontamineringsvolymerna från den kraftiga röken. Efter analys av alternativa metoder övervägdes släckmetoden att med hjälp av lastmaskiner lämpa brinnande gummimassor i hamnbassängen. Miljöförvaltningen, länsstyrelsens miljöenhet och Malmö hamn godkände åtgärden.

Telefonkontakt togs med Länsförsäkringar Skånes representant NN som också kom till platsen. Efter cirka en halv timmes rekognosering av platsen meddelade NN att lämpning kunde ske, förutsatt att den ekonomiska frågan för uppdragning löstes av Malmö hamn. Brandchef NN meddelade efter samråd med stadsdirektör NN att kommunen garanterade kostnaden för gummiuppdragningen. Därefter beställde Malmö Brandkår entreprenör som utförde lämpningen.

Brandsläckning och lämpning pågick sammantaget i tre dygn. Lämpningen som var den huvudsakliga släckmetoden kostade 893.410 kronor.

Enligt Malmö Brandkår är det Länsförsäkringar Skåne som skall bekosta lämpningen eftersom egendomsägare har skyldighet att själv avvärja eller begränsa skador som kan utföras av entreprenadföretag. Syftet med samhällets räddningstjänst är inte att befria den enskilde från kostnader för att i stället föra över dem på samhället. Att Länsförsäkringar Skåne skulle bekosta lämpningen var underförstått.

Enligt Länsförsäkringar Skåne har Malmö Brandkår beslutat att gummimasorna skulle lämpas i hamnbassängen eftersom det förelåg en nödsituation. Inledningsvis blåste röken över Öresund, men då vinden förväntades ändra riktning fanns risk att röken i stället skulle blåsa in över Malmö tätort. Efter samråd med miljömyndigheterna tog Malmö Brandkår beslut om den extraordinära åtgärden att lämpa brinnande gummimassor i hamnbassängen. Varken Länsförsäkringar Skåne eller försäkringsstagaren har gjort några utfästelser om kostnadsansvar. I beslut från Länsstyrelsen i Skåne län den 25 maj 2002 har miljönämndens beslut, att med stöd av miljöbalken förelägga Däckrec AB att ta upp däckrester ur hamnbassängen, upphävts med motiveringen att lämpningen skett under bedrivande av räddningstjänst.

Enligt räddningstjänstlagen skall räddningstjänsten planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan genomföras på effektivt sätt. Räddningsledaren avgör hur ett räddningsarbete skall bedrivas. Han bestämmer också vilka styrkor och andra resurser som räddningsorganen skall använda vid den aktuella insatsen.

I detta fall bedömde räddningsledaren att branden skulle kunna släckas snabbare om de brinnande gummimassorna lämpades i hamnbassängen. För uppdraget anlätade Malmö Brandkår entreprenör som hade tillgång till lastmaskiner.

Entreprenören i fråga har anlåtats för uppdrag under pågående räddningstjänstskede. Nämnden finner att lämpningen var erforderlig för att branden skulle kunna bekämpas snabbt och detta var nödvändigt med hänsyn till såväl spridningsrisken som risken för att vinden skulle vända och medföra att hälsofarlig rök spreds in över Malmö tätort. Räddningstjänsten ansvarar för att räddningsinsatser kan genomföras på ett effektivt sätt. I den mån räddningstjänsten inte disponerar över erforderlig utrustning kan sådan införskaffas. Kostnaden därför skall då belasta den ansvariga räddningstjänsten. Möjlighet finns för räddningstjänsten att ingå överenskommelse med egendomsägare eller försäkringsbolag om annan kostnadsfördelning. Ett inhämtande av godkännande från försäkringsbolag avseende viss släckmetod innebär emellertid inte med auto-

matik att försäkringsbolaget får anses ha övertagit kostnadsansvaret för åtgärden då denna är att hänföra till räddningstjänst.

Enligt nämndens uppfattning har Malmö Brandkår i detta fall inte visat att överenskommelse träffats med Länsförsäkringar Skåne om att försäkringsbolaget skall påta sig ansvaret för kostnaden för lämpningen av gummimassorna. På grund av vad sålunda anförts finner nämnden att Malmö Brandkår skall svara för kostnaden för lämpningen av gummimassorna.

Stockholm den 5 september 2002

Nils Olof Sandberg
Ordförande

Siv Ann Andermyr
Sekreterare